

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Povaha olympijských symbolik, jejich ochrana a podmínky užití

V roce 1894 byl založen Mezinárodní olympijský výbor (dále jen „MOV“), jakožto organizace, jejímž účelem je zejména obnovení tradice antických her, s výrazným zaměřením na rozvoj spolupráce mezi národy skrze sport, a na to navazující harmonický rozvoj lidstva, lidských práv, se současným striktním zákazem diskriminace.[1] Téměř paralelně s MOV byl v roce 1899 založen Český olympijský výbor (dále jen „ČOV“), který byl ze strany MOV uznán jakožto zástupce MOV na území České republiky, jehož účelem je rozvíjení myšlenek a filozofie MOV, univerzálnosti olympijského hnutí, jeho úkolů a cílů na tomto území. Jedním ze základních nástrojů, které vyjadřují filozofii a cíle MOV, potažmo pak ČOV, jsou olympijská symbolika.

Olympijskými symboliky jsou ve smyslu ustanovení čl. 7-14 Olympijské charty ze dne 9. 9. 2013 (dále jen "**Olympijská charta**") a ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. [60/2000](#) Sb., o ochraně olympijských symbolik (dále jen "**Zákon o ochraně olympijských symbolik**"), olympijský symbol, olympijská vlajka, olympijské heslo, olympijský oheň, olympijská pochodeň, olympijská hymna, olympijské emblémy, a výrazy "olympijský" a "olympiáda", (dále jen "**Olympijská symbolika**").

Podle ustanovení čl. 8 Olympijské charty se olympijský symbol skládá z pěti propojených kruhů stejných rozměrů (olympijské kruhy). Užívá se buď samostatně, v jedné nebo pěti barvách, kterými jsou zleva doprava modrá, žlutá, černá, zelená a červená. Kruhy jsou vzájemně propojeny zleva doprava. Modrý, černý a červený je umístěn nahoře, žlutý a zelený dole. Olympijský symbol je nejznámější Olympijským symbolikem, který představuje spojení pěti kontinentů a setkání sportovců celého světa na olympijských hrách. Olympijská vlajka má podle ustanovení čl. 9 Olympijské charty bílý podklad bez lemu. Ve svém středu má pětibarevný olympijský symbol. Olympijské heslo „Citius. Altius. Fortius“, tedy v překladu rychleji, výše, silněji, vyjadřuje podle ustanovení čl. 10 Olympijské charty aspirace olympijského hnutí - tedy odhodlání a snahu posouvat hranice svých možností neustále dopředu. Olympijský emblém označuje Olympijská charta v čl. 11 za integrovaný vzor spojující olympijské kruhy s jiným význačným prvkem. Podle ustanovení čl. 12 je olympijskou hymnou, která je rovněž chráněna jakožto Olympijská symbolika, hudební dílo s názvem „Olympijská hymna“, jehož autorem je Spiros Samara. S ohledem na historické pojetí Olympijských her je pak za olympijský oheň považován podle ustanovení čl. 13 Olympijské charty takový oheň, který se zapaluje v Olympii (Řecko) z pravomoci MOV. Na tuto Olympijskou symboliku pak zcela logicky navazuje olympijská pochodeň, kterou je přenosná pochodeň nebo její replika, kterou schvaluje MOV, a na níž hoří olympijský oheň. Olympijským označením je pak v souladu s čl. 14 Olympijské charty vizuální nebo zvukové znázornění, které připomíná olympijské hry, olympijské hnutí nebo některou z jeho složek, popřípadě k nim má vztah nebo jinou souvislost.

MOV je podle Olympijské charty oprávněn podnikat veškeré vhodné kroky k získání právní ochrany olympijských her a veškerého olympijského vlastnictví, tedy i Olympijských symbolik, ve svůj prospěch. Na území jednotlivých států je ochrana Olympijských symbolik svěřena národnímu olympijskému výboru (dále jen „**NOV**“). [2]

Olympijská symbolika jsou s ohledem na jejich význam pro olympijské hnutí chráněna jak v rámci mezinárodních smluv - Olympijskou chartou, a tzv. Nairobskou smlouvou[3], ale i zákonem č. 441/2003, o ochranných známkách, vůči kterému je Zákon o ochraně olympijských symbolik

zákonem speciálním.

Ustanovení § 3 Zákona o ochraně olympijských symbolik zcela jasně hovoří o podmínkách použití Olympijských symbolik, když uvádí, že „Jakékoliv užívání olympijských symbolik pro obchodní, reklamní nebo jiné obdobné účely je možné pouze na základě předchozího písemného zmocnění; tím nejsou dotčena ustanovení části třetí zákona č. [137/1995](#) Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů. Písemné zmocnění může udělit oprávněné osobě Český olympijský výbor.“ Tento zákaz užívání se pak podle druhého odstavce téhož paragrafu vztahuje rovněž na jakékoliv označení, které tvoří nebo obsahuje Olympijská symbolika nebo pouze jejich část.

Za zcela logickou podmínku, specifikovanou v Metodice užívání olympijské symboliky, vydané ČOV, (dále jen „**Metodika**“), která plně navazuje na Olympijskou chartu, lze označit skutečnost, že souhlas s použitím Olympijské symboliky je platný pouze na území NOV. V případě, kdy záměr použití Olympijské symboliky má přesahovat i do práv „cizího“ NOV, je nutné, aby i tento „cizí“ NOV vydal souhlas s takovým užitím Olympijské symboliky.

V případě neoprávněného užití Olympijských symbolik je NOV, resp. v našich podmínkách ČOV oprávněn domáhat se po osobě, která Olympijské symboliky použila neoprávněně, jak (i) zdržení se dalšího používání Olympijských symbolik, a to i pro futuro; (ii) omluvy; (iii) náhrady škody; (iv) vydání bezdůvodného obohacení; (v) anebo přiměřeného zadostiučinění, které může spočívat i v peněžitém plnění.

Závěr

S ohledem na všechny výše uvedené restriktce spojené s užíváním Olympijských symbolik, lze objektivně konstatovat jejich oprávněnost. Olympijská symbolika, potažmo celé olympijské hnutí vyjadřuje historicky dané a společností akceptované morální hodnoty, jejichž zneužitím by mělo být předcházeno právě stanovením povinnosti získat předchozí písemný souhlas příslušné autority s jejich užitím.

Důležitost tohoto postupu zcela jistě doplňuje nejvýznamnější podmínka užití Olympijských symbolik, podle které platí, že užití Olympijské symboliky musí přispívat k rozvoji olympijského hnutí a nesmí mu ubírat na důstojnosti.

Mgr. Michal Švec,
advokát

-----
[1] Olympijská charta ze dne 9. 9. 2013

[2] V našich podmínkách se proto jedná o ČOV.

[3] Nairobská smlouva o ochraně olympijského symbolu (pět kruhů) byla přijata téměř 30 (včetně bývalé ČSSR) na diplomatické konferenci, která se konala od 24. Do 26.9.1981 v Nairobi, v platnost však vstoupila až 22.12.1982. Z důvodové zprávy k Zákonu o ochraně olympijských symbolik vyplývá, že usnesení vlády ČSSR č. 334 ze dne 26. 11. 1982 uložilo tehdejšímu ministru pro technický a investiční rozvoj, aby podepsanou smlouvu předložil vládě s návrhem dalších opatření. Tato opatření bohužel nebyla přijata po dobu více jak 18 let a Nairobská smlouva zůstala v ČR bez ratifikace nebo přijetí jiných dalších kroků. K nápravě došlo až přijetím Zákona o ochraně olympijských symbolik, který nabyl účinnosti 1.5.2000.

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)